

YLÖS HELVETISTÄ

KIRJ. KONRAD LEHTIMÄKI
(Jatk. edell. num.)

Ylös helvetistä.

Kuului salaperäinen kohahdus, jota seurasi syvä hiljaisuus: Kansainvälisen Sosialistitoimiston puheenjohtaja nousi puhujalavalle. Hän seiso hetken äänettömänä, katseen kiittäessä yllä salin — ja hänen lahoilla kasvoillaan kuvastui tavaton liikutus.

— Ihmiset! Ystävät! — lausui hän matalalla, sointuvalla äänellä, joka värähti kuin kalliin sellon ääni. Hänen vartalonsa suoristui, suuret silmät alkoivat säihkyä — hän näytti nuoruusajalta!

— Minä luulen, että tulevaisuuden historiassa, mainitaan tämä päivä eräänä merkittävimpänä. Se on niin ihmeellinen, että sitä on valkea hetki käsittää — kaikki tuntuu unelta. Sotako voitettu? Sota, jonka pallas nimi herättää mieleen veren, hävityksen, kuoleman, joka lukemattomat kerrat on iskenyt mieldit maahan, julmasti tallannut kauheilla rautakoroillaan... Ohiiko se nyt voitettu?

Hän katsahoi kuulijoihinsa ja jatkoi kuolemanhijaisuuden vallitessa:

— Kun toista sähkösanomaa äsken luettiin, lennähti mieleeni: Jospa kaikki sähkösanomat ovat tuollaisia...? Luultavasti monet tunsivat sen — minulle se oli elämäni hirvoimpia hetkiä. Tuntuu aivan kuin tuolla ovipuolella olisi seisunut kamottava kummitus, suunnattomat yökönsiivot ylettyneet yllä salin — joka julmasti tuijottaa ihmisjoukkoa lasittunein, veripunaisin silmin... Ja ajatelkaa, se oli aave, joka tuon sähkösanoman muodossa tunkeutui viimeisen kerran ihmisten ilmoille — viimeisen kerran irvisteli voimattomassa vihassaan. Sillä nuo sanomat merkitsivät sitä, että tuo verinen aave vihdoinkin nyt syöstään takaisin ikuseen pimeyteen! Se ei saa enää koskaan palata!

Hänen äänensä sattui jokaiseen sytyttävänä, salaperäisenä "thkooaltona" — miltei tietämättään lausuvat kaikki kiihkeän innostuksen vallassa:

- Ei koskaan!
- Pois sota!
- Pois! Pois!

— Militarismin viime rikos on hyvä kyllä myöskin kamala varoitus: "tällainen olen". Sen puolustajat eivät siis uskalla julkisesti enää sotaa puolustaa. Ja vaikka sodan voitto maksoi kalliin hinnan, niin tuo voitto on siksi kallis. Ajatelkaa niitä mahdollisuuksia, kun militarismin nielemät henkiset ja ruumiilliset työvoimat, keksintökyky, tarmo ja

Mimmi Kanervon muistolle

(Jatkoo yhdeksännellä sivulla)

työläisnaisen Sinä vallankumoukselliseen taistelujoukkoon voitit, monen mieleen sinä vilkkaalla olemuksella si vaikeinkin aikoina kevensit. Sinä annoit uskoa ja luottamusta. Vähät eivät ole ne joukot, jotka sinä punaisen lipun ympärille eläissasi keräät. Kuoltuasi sinä, — siitä oli tämä päivä todistuksena — vielä veit punaisen, vallankumouksellisten lippujen juurelle monituhantisen työläisarmeijan, joka vannoutuen jatkamaan sitä työtä, jonka väsymätön uranuurtaja Sinäkin olti, yhtyy S. S. T. P. puoluetöimikunnan Sinun haudatun laskeman seppelien nauhassa olleeseen kirjoitukseen:

"Et ollut suurin, ylväitä maan, olit lapsi sorretun luokan. Vain liekki pyhä Sinun rinnassasi eest luokkasi suuren sun taistohon sai.

Siksi sinua muistotas köyhä kansa".

lukemattomat miljaardit kansojen varoja joutuvat rauhallisen kehityksen hyväksi. Työpäivän täytyy lyhentyä, hyvinvoinnin lisääntyä, ja se merkitsee terveyttä, rodun parantumista, sivistyksen kohoamista, silloin nousee pohjakerroksista joukoittain vereksiä voimia tieteiden, taiteiden hyväksi, jotka taas saattavat kehittyä aavistamattoman pitkälle. Ei tämä mikään ihanne-yhteiskunta ole, ei silloinkaan kun yhteiskuntajärjestelmä muuttuu sosialistiseksi. Sitä ei saavuteta koskaan. Ihmiskunta menee aina eteenpäin. Miten se olonsa järjestää, emme tiedä, mutta niin kuin militarismin kukistuminen lisää hyvinvointia, tulee ihmiskunta yhä kehittyneemmäksi, sivistyneemmäksi, elävät yhä täysiarvoisempaa elämää. Heidän taistelunsa ei voi olla joukkomurhaa, he katsovat säälien tätä hirvettä yötä jossa olemme harhailleet... Ja ajatelkaa että me soamme nähdä sen lopun!

Hän vaikei syvään hengähtäen, hänen kasvonsa kalpenivat entistä kalpeimmiksi, ja silmät sisäisestä riemusta loistaen jatkoi hän värisävin äänin:

— Minä sinuaan elämää, että näen tämän päivän... Olen minäkin vironut viisitoista vuotta yankilassa... Omaista ei myöskään enää ole, mutta tämä hetki korvaisi vaikka koko elämän onnettomuuden... Ajatelkaa: vuosituhansia on ihmiskunta hupillut, eksyen, kaatuillen kauheassa yössä. Se on pyrkinyt eteenpäin, se on kulkenut eteenpäin, mutta vain ryömien, laahaten muassaan raskaita kahteita. Ja nyt juuri hälvenee tuo hirvää yö, valo leimauttaa yllä maailman ja ihmiskunta nousee kahteita, astuu ensi askeleensa valoa kohden huumaantuneena, säikäistyneenä — kuin vanki joka vuosikymmeniä kestäneitten ponnistustensa jälkeen on päässyt kaivamaan tunnelia myöten ulos maailmasta komerostaan aamun kirkkauteen... Niin häikäisee meitäkin, sillä — tämä on nyt ihmiskunnan aamu.

Marcuksesta tuntui kuin olisi rautakoura äkkiä tarttunut hänen rintansa, puristaen tuskallisesti, tukehtavasti: miksei Antonius saanut tätä nähdä? Hän miltei näki taas heidän viime kohtauksensa... Mitä hän mahtoi tuntea silloin, seloessaan syksyisellä heinäpellolla, tuijottaen pimeyteen — sinne, joka pian alkaa leiskua... Marcus muisti vielä, miten hän hätkähti, kun se tapahtui...

— Rakkaat ystävät! — kuului taas väräjävä ääni — Muistui mieleeni eräs raamatunlause, joka sopisi julistaa nyt vasta, tänään, tällä hetkellä! Eikö totta, eikö teistäkin tunnu... että... että...

"Kansa joka pimeydessä vaelsi, näki suuren valkeuden, ne jotka kuolon varjon maassa... asuivat... Hän vaikei aivan kuin hämmästyksen lamauttamana. Hänen kalpeille kasvoilleen ilmestyi äkkiä salaperäinen liikutus, riemu. Ja suuret silmät loistivat kuin yiluonnollisen haltioitumisen valtaamana:

On valkea keksiä mielikuvituksen saan hirvittävämpää helvettä kuin maailman sotien tähden on ollut. Muistakaamme esim. äskeiset 3 miljoonaa — pienokaiset — miehiä puolet... Hän puheensa keskeytti moniääninen naisten kauhuhuuto. Johon osa miehikin yhtyi. Puhuja jatkoi: — Mutta nyt on tapahtunut vielä suurempi tapaus — niin valtava yksinkertaisessa jylhässä suuruudessaan, ettei maapallolla ole sellaista ennen ollut... — Puhuja hiljensi ääntään lausessaan hitaasti ja läpitunkevasti: — Kolme päivää sitten meillä oli todellinen helvetti, nyt ei ole eikä tule olemaan — sillä ihmiskunta on päässyt, se nousee... nyt parhaillaan — ylös helvetistä...

Hänen äänensä muuttui sana sanalta yhä karheammaksi; hän rykäisi pari kertaa, ei auttanut. Sitten ei hän enää koettanutkaan mitään sanoa: katsoi vain hymyillen kaunista hymyään — ja suuret kyneleet alkoivat vierähtää hänen lahoja poskia myöten...

Marcus katsoo kuin lumottuna, kaikki katsovat — kyyneltyvin katsein... Vihan ja kärsimysten koettamat miehet itkevät... Marcus näkee tuon harmaan pään painuvan puhujalavan reunaan vasten, mutta sitten hänen silmänsä sumenevat — hän tuntee valpuvansa polvilleen tuolinsa viereen...

Marcus ei ollut itkenyt yhdeksään vuoteen, mutta nyt vierivät kuumat kyneleet hänen poskia myöten. Suuri, salaperäinen ilo ja onni valttaa hänet väikeväinä, huumaavana, kaikki sekaantuu... Niin, niin, hän onkin vielä pieni poika... hän on kotona... Vähillä välähtää että kaikki on kuviteltua, mutta hän tahtoo olla vielä kotona. Ja silloin kaikki muuttuu entistä elävämmäksi — hän elää siellä! Oi mikä ilo! Kalkki kuin ennen! Hän itkee iloista niin kuin ennenkin pidättämättä, häpeämättä. Hän on loukannut jalkansa. Juossut sisään äidin luokse, painanut päätänsä tämän helmaan. Heti helpottaa poltto, tuska taukoo kokonaan — sillä äiti siiltää hänen hiuksiansa lempeällä kädelillään...

KEVÄT

Kuinka kaunis ja ihana sinä oletkaan. On kaunis vuorten laakso, jonka läpi virtaa pieni puro, tänne on kasvanut pieni kaupunki ikään kuin kätkeytynyt isommasta liike-elämästä. Ympärillä on maanviljelysasutus. Aurinko herää aamulla aikaseen heittäen valo- ja lämpösäteitä yllä laakson, joka tekee ilman niin herttaisen lämpöiseksi.

Pikkulinnut virittävät ilmoille kauniit säveleensä. Luonto vapautuu talven kahteista ja pukee ylleen kauniin kesäpukunsa. Pensaat ja puut puhkeavat vihreään lehteensä, syreenit ikäänkuin kilvan aukovat kauniit tuoksuvat kukkansa ja niin monenlaiset eri väriset kolat puhkeavat kukkaansa ja kauristavat luontoa. On mitä herttaisin kevätka.

Kun ilta saapuu ja aurinko laskee kauniin punertavaa vuorien taa ja luonto lepää tyynä ja rauhaisana, silloin kun kävelet pikku kaupungin katuja, joita tuuheat lehtipuut kaunistavat ja katselet pieniä koteja joiden piholla ruusut ja pensaat kukkiaan aukovat, lohtien esille mitään ihanimmat väriasteet. Aukeavat kukkien nuput, jotka ikäänkuin kainostellen ovat kätkenneet itsensä lehtien suojaan.

Sellaisena kevätillana puoli hämättävän ja tulien tulkkeissa pienistä kodeista elät kuin satujen maailmassa ja ajattelet kuinka mahtava ja kaunis sinä suuri luonto oletkaan, kuinka paljon elämää ja virkistystä ihmisille tarjout.

Työläinen, voitko sinä kevästä nauttia, voitko huolettona heittäytyä sen vilvoittavaan syliin? Voitko matkustaa luonnon kauniisiin seutuihin, jotka sulle virkistystä ja lepoa tarjoavat?

Et voi, sillä elämän raskaat huolet ovat sinua aina painamassa. Taistelua leivästä on sulle aina niin ankara, ettei voi huoliisi koskaan unohtaa. Monet työläiset tässä taistelussa menettävät terveytensä ja parhaassa miehuuden iässä ja silloin on elämän taakka kaksinkertainen painavampi. Näet ihmiskasvoja, joiden ilme on tylsä ja eloton, joista voit lukea elämän huolta ja pettymystä.

Työläinen, sinä joka kaiken hyödyllisen työn yhteiskunnassa suoritat, joka niin paljon katkeaa kaunistaa valmistat, elät siitä näin osat-

tomana, eiät siksi että annat riistää jättiluokan työsi tulokset riistää, annat heidän kevästä ja luonnosta vapaina nauttia. Kasvakoon työläisten vapauden kaipuu niin voimakkaaksi, että he tarmolla vapautensa eteen työskentelisivät ja olisivat voimakkaat tämän järjestelmän kukistamaan. Silloin nousee kevätaurinko ja koittaa meillekin työläisille tosi kevät. — Lizzie Pauso.

UUSIA ROMAANEJA

Rikos ja Rangaistus	1.25
Rakkauden oppikirja75
Tiilenpäätt Lukumassa40
Turman Talo60
Malva35
Vuosisatoin Vantimus	1.25

Toverin Kirjakauppa

Box 99, Astoria, Oregon.

HANNAN Yhdistyneitten Suomalaisen ompeluseuran kokoukset ovat joka torstai-ilta, klo 8, Kokouksen illestä vanhanmaan tanssit. Kahvia. Osote: Box 33, Hanna, Wyo.

HOQUIAMIN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla, Ahjolassa, joka torstai, kello 2 j.p.p. Osote: 315—10th St., Hoquiam, Wash.

PORTLANDIN S. S. O:n ompeluseuran kokoukset pidetään joka kuun ensimmäinen ja kolmas torstai osaston talolla klo 8 illalla. Osote: 719 Montana Avenue.

WAUKEGANIN, Ill., S. S. Osaston viralliset kokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena torstaina, alkaen kello 8 illalla.— Ohjelmakokoukset joka toinen ja neljäs torstai, alkaen samoin kello 8.

ABERDEENIN S. S. CLUBIN ompeluseura kokoontuu joka torstai kello 2 p., 713 E. First St.—Tervetuloa.

BRANTWOODIN S. S. Osasto, Box 1, Brantwood, Wis. Osaston kokoukset joka 2 ja 4 sunnuntai Labor Tempelillä, kello 2 iltapäivällä.

CLEVELANDIN S. S. OSASTON kirjenvaihto-osote on: 4014 Whitman Ave., N. W., Cleveland, Ohio. Kokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäinen ja kolmas tiistai-ilta haalilla 1303 W. 58th St. Työkokousten jälkeen on keskustelukokous. Ilmat toimii Edistysyhdistys samassa paikassa.

FAIRPORTIN S. S. J. OSASTON kirjenvaihto-osote on: 414 New 4th St.



Sukulaisille ja tuttaville ilmoitan, että kuoli säälimätön kutsui rakkaan mieheni

CHARLES JUUTI

joka mainarin tautia sairastettuaan valpui kuolon iäissään uuteen Kingstonissa, Ida., toukokuun 2 p., 1922. Ikänsä oli 40 vuotta, 4 kk. ja 8 päivää. Hän oli syntynyt Suomessa, Kurejoen kylässä, Alajärven pitäjässä, Vaasan läänissä. Ikävällä jään miesteni suremaan neljän lapsen kanssa. Hänellä on velli tässä maassa ja isä ja äiti-puoli ja sisar Suomessa, ja mutta sukulaisia ja tuttavuuksia täällä ja Suomessa.

HILMA JUUTI.

Semmuu jo silloin sun silmiesi valo, raukesi rintasi roihuava valo

Lepää rakkaani mullassa mustan muistosi sydän sulkee.

HILMA

Olen lapsi mä heidän heinäkuun. minä kaipaan syliä ja sydän-lämpöä, isä.

—HELEN.

Saan lausua tuhannet kiitokset kaikille, jotka olivat saattamassa miestäni iäiseen lepoon.—H. J.